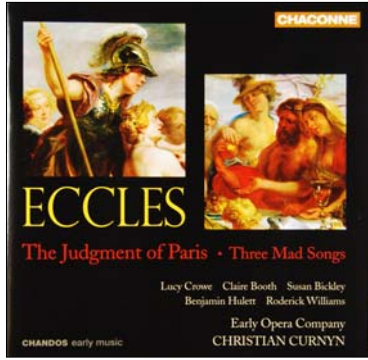

CD KLASSIEK

Het oordeel van Paris
John Eccles

De jonge herder Paris moet van de god Mercurius een gouden appel bezorgen aan een van drie godinnen. Hij staat dus voor de moeilijkste keuze van zijn leven, want Juno belooft hem in ruil voor de appel wereldse macht, Pallas staat voor overwinning in de strijd en Venus is de allermooiste vrouw die er bestaat. U raadt het al, Paris kiest voor de liefdegodin Venus en overhandigt haar de twistappel, die meteen zijn naam waarmaakt en een heksenketel creëert.

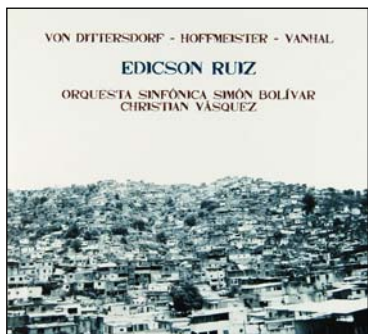
Dat is de korte inhoud van een van de beroemdste verhalen uit de Griekse oudheid. Lord Halifax en enkele Londense vrienden vonden dit verhaal in 1700 een geschikt thema voor een muziekprijs ter bevordering van de 'nieuwe opera in het Engels'. Vier componisten namen de handschoen op: John Weldon, John Eccles, Daniel Purcell en Gottfried Finger. Verwacht werd dat Eccles het zou halen, maar het was Weldon die de erepalm (en het prijzengeld) binnenrijfde. Of het een

twistappel werd, weten we niet. John Eccles (1668-1735) werd wel Master of the Queen's Music, de hoogste post die een muzikant in het Engeland van toen kon binnenhalen.

Eccles' opera, die Christian Curnyn met zijn Early Opera Company zijn wereldpremière bezorgde, is een prachtig voorbeeld van een barokopera. Het is betrekkelijk kort, want slechts één bedrijf, en er zijn vijf goede solisten nodig om de verzorgde aria's en duetten te brengen. Instrumentaal wordt met een kleine bezetting gewerkt. Opmerkelijk is de afwezigheid van contratenoren, anders toch heel typisch voor de opera van toen. Opmerkelijk is ook dat de actie van deze opera hier gezwind verloopt, in tegenstelling tot de Italiaanse mode waarbij voortdurend 'open doekjes' het verloop van de handeling kwamen verstoren. Bijzonder, maar in dezelfde lijn, ligt ook het feit dat Eccles de strenge opdeling tussen aria's en recitatieven laat vervagen. Je voelt dat de Londense componist echt kon putten uit zijn rijke ervaring als schrijver van theatermuziek. (EDS)

John Eccles, *The Judgment of Paris. Three Mad Songs*, door Lucy Crowe en Claire Booth (sopranen), Susan Bickley (mezzo sopraan), Roderick Williams (bariton) en Benjamin Hulert (tenor), met koor en orkest van The Early Opera Company, het geheel onder leiding van Christian Curnyn, Chaconne (distributie coda), Chandos Early Music, CHAN 0759, 22,22 euro.

CD KLASSIEK

Vergeeten instrument
Ditters, Hoffmeister & Vanhal

De achttiende eeuw bracht voor vele componisten een waar vagevuur, want de concurrentie was moordend. Naast Haydn en Mozart en andere grootheden, waren er immers nog heel wat 'mindere goden' die puik werk leverden, mensen zoals Dittersdorf, Hoffmeister of Vanhal. Hun namen zijn vooral gekend door specialisten. En laten dat nu juist de componisten zijn die door het Orquesta Sinfonica Simon Bolivar op cd werden gebrand. Dat orkest is afkomstig uit Venezuela en het beste van het land. Het rekruteert overigens zijn muzikanten uit alle Venezolaanse jeugdorkesten en de jonge dirigent Christian Vasquez werkt heel toegewijd.

Vasquez bouwt zijn programma op rond de vergelijking tussen twee instrumenten, de violone en de contrabas. Eerstgenoemde hoort thuis in de vioolfamilie en is in kwinten gestemd, de contrabas behoort tot de familie van de gambas en die houden het bij de iets makkelijker te spelen kwarten. Na verloop van tijd overwon zoals gebruikelijk de makkelijkste formule en dus verzeilde de violone in het museum en mocht de bas nergens ontbreken.

Bassist Edicson Ruiz, normaal aan de slag bij het Berliner Philharmoniker, speelt de drie concerto's op een viersnarige violone naar het voorbeeld van de laatste grote violonesolist, Johann Hindle (1792-1862). Dit is een mooie uitvoering die de eigen klank van dit laatbarokke instrument goed laat uitkomen. (JC)

Carl Ditters von Dittersdorf, *Violone Concerto Number 1*, Franz Anton Hoffmeister, *Violone Concerto Number 1*, Johann Baptist Vanhal, *Concerto For Double Bass and Orchestra*, door Edics Ruiz (violone) en het Orquesta Sinfonica Simon Bolivar onder leiding van Christian Vasquez, Klassik aus Berlin, Philharmonie (distributie coda), PHIL 06008, 22 euro.

BOEK WAARGEBEURD

Drie keer rouwen
Frauke Joossen

Met het verhaal van de drieling Geudens, Claire, Michelle en Vincent maakte u misschien al kennis via de televisie. De beide meisjes zijn geboren met de ziekte mucoviscidose, waarbij slijmen in de longen en het spijsverteringsstelsel abnormaal taai zijn (Taa-slijmziekte). Claire onderging tot tweemaal toe een longtransplantatie, maar de nieuwe longen werden telkens afgestoten. Een derde transplantatie bleek onmogelijk.

Ze overleed in 2009 op achttienjarige leeftijd. Twee jaar later kreeg ook zus Michelle nieuwe longen, precies op de dag dat op televisie de documentaire *Claire, ik en mijn broer* te zien was, over de periode voor en na Claires overlijden. Michelle Geudens, bij wie de longtransplantatie dus wel succesvol verliep, wilde het verhaal van haar zus echter ook graag verwerken tot een boek. Ze bewonderde Claires positieve levenshouding en hoopt dat die anderen kan inspireren. Michelle kwam terecht bij journaliste Frauke Joossen. Zij besliste om ook te praten met broer Vincent zowel als met moeder Viviane. „Eén verhaal, en toch waren het er drie”, schrijft Joossen. Elk van de delen van het boek heeft dan ook een eigen kartonnen voorpagina en een eigen inhoudsopgave.

Het is boeiend om te lezen hoe de drie, ieder op haar of zijn eigen manier, rouwen. Moeder Viviane en Michelle zijn steeds op zoek naar tekens van Claire, Vincent gelooft niet in een leven na de dood. Viviane wil Michelle het liefste dicht bij zich houden nu ze Claire verloren is, Michelle vindt dat ze

vooral haar vleugels moet uitslaan.

Voor Claire gaat echter niet louter over mucoviscidose en rouw. Het gezin praat ook opmerkelijk openlijk over de conflicten die ze hebben. Ze hadden zware ruzies omdat Vincent rebelleerde en zich verloor in het uitgangleven en in drugs, terwijl hij eigenlijk gewoon om aandacht vroeg. En Michelle en haar moeder verwijten vader Marc, van wie Viviane kort na de geboorte van de kinderen scheidde, dat hij niet genoeg tijd en aandacht voor Claire heeft gehad. Vader Marc reageert in een van Vincents hoofdstukken: hij vertelt hoe hij afstand hield omdat hij zich soms weggeduwd voelde. De genegenheid voor elkaar blijkt echter uit elk verhaal in dit boek. (JVH)

Frauke Joossen, *Voor Claire. Doodgaan/doorgaan, driemaal anders*, Van Halewyck, Leuven, 2011, 313 blz., 22,50 euro, ISBN 978 94 6131 070 5

BOEK ROMAN

Het dieptepunt van een leven
Rachida Lambaret

Rachida Lambaret, opgegroeid in Rin Borgerhout in een gezin van Marokkaanse afkomst, is juriste voor het Centrum voor Gelijkelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding en auteur. De

hoofdpersonages in haar boeken zijn telkens zogeheten nieuwe Belgen. In haar jongste roman, *De man die niet begraven wilde worden*, maken we kennis met Moncif, een man die ten onder dreigt te gaan aan het conflict tussen de islamitische tradities en de westerse samenleving. Moncif verliest zijn baan doordat leden van de culturele vereniging die hij voorziet zich plotseling laten kennen als militante moslims. Hij verliest zijn echtgenote Nora omdat zij ineens gehecht blijkt aan bidden en vasten en hij daar niet in meegaat. Van de weeromstuit verliest hij zijn waardigheid, zijn status en de zin van zijn leven. Moncif is met andere woorden een man op het dieptepunt van zijn bestaan. Dat is waar Lambarets verhaal begint, maar het is ook waar het eindigt. Ze geeft geen enkele aanwijzing dat het met haar hoofdpersoonage weer de

goede kant op zou kunnen gaan. *De man die niet begraven wilde worden* is daardoor een duister boek, dat je met een beklemd gevoel dichtslaait.

Wat Lambaret wel uitstekend doet, is het schetsen van mensen op de grens tussen twee culturen. Moncif drinkt graag een biertje, maar blijkt het wel een ondraaglijk idee te vinden dat zijn broer Hamid gecremeerd wil worden, tegen de islamitische voorschriften in. Ook de interactie tussen de generaties weet Lambaret geloofwaardig neer te zetten. (JVH)

Rachida Lambaret, *De man die niet begraven wilde worden*, De Bezige Bij, Antwerpen, 2011, 230 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 854 2290 7

BOEK GESCHIEDENIS

Vergeeten christendom
Philip Jenkins

Philip Jenkins, verbonden aan een universiteit in het Amerikaanse Pennsylvania, maakt de lezer in dit fascinerende boek duidelijk dat het epicentrum van het christendom oorspronkelijk niet in West-Europa lag, maar in het Midden-Oosten. Dit oosterse christendom strekte zich uit van Noord-Afrika tot China. De wortels van de bloei ervan gaan terug tot de tijden van de apostelen. Dat andere, voor velen verrassende blikpunt – ooit was het chris-

tenheid overwegend oosters — is het eerste wat Jenkins wil duidelijk maken. Het tweede is het verhaal van de ondergang en de verschrompeling van deze christelijke wereld. Dat blijkt een complex verhaal. Belangrijke factor, maar niet de enige, is de opkomst van de islam. Ook na de machtsovername door de islamitische strijdkrachten bleef de christenheid in hun gebieden vrij lang intact en invloedrijk. In Egypte wisten de koptische christenen zich uitstekend te redden, tot heel recentelijk. Maar elders in Noord-Afrika, waar Augustinus de grondslag legde voor het westerse christelijke denken, waren een generatie na de komst van de moslims nagenoeg alle bisdommen reeds ontmand. Van de christelijke aanwezigheid in Centraal-Azië – reeds in het jaar 300 stonden er missionarissen aan de Chinese Zee – restte tegen 1500 niets meer.

Jenkins vertelt het verhaal van het verdwijnen van een religie, van Kerken. Is er lering uit te trekken voor ons, katholieken in het geseculariseerde Vlaanderen? Volgens de auteur overleven Kerken het

best als ze zich richten op een etnisch gemengd publiek uit alle sociale klassen en als ze geografisch heel verspreid willen zijn. Van de nestoriaanse Kerk rest niets meer, maar van zodra de katholieke Kerk (waar in 1550 maar een kleine groep van restte) zich op inculturatie en missionering begon te richten, werd zij de grootste christelijke confessie.

„Christelijke staten kwamen en gingen, maar de rampen die bepaalde gemeenschappen overkwamen, hebben de godsdienst er niet van kunnen weerhouden de grootste van de wereld te worden, en, zoals het zich laat aanzien, voorlopig te blijven”, bedenkt Jenkins. (EDS)

Philip Jenkins, *Het vergeten christendom. De duizendjarige bloeitijd van de Kerk in het Midden-Oosten, Azië en Afrika*, Nieuw Amsterdam, Amsterdam, 2011, 320 blz., 24,95 euro, ISBN 978 90 4681 042 2.